

GUIA BREU

Protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu del Consell Esportiu del Pla de l'Estany

**CONSELL
ESPORTIU**
PLA DE L'ESTANY

CONTEXTUALITZACIÓ

L'any 2021, es va aprovar la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI). Aquesta, estableix en l'àmbit de l'esport, la necessitat de comptar amb protocols d'actuació enfront d'indicis de violència.

Segons la llei LOPIVI, violència és qualsevol acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma i mitjà de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

Formes de violència contra la infància:

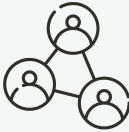
- El maltractament físic, psicològic o emocional
- Els càstigs físics, humiliants o denigrants,
- El descuit o tracte negligent
- Les amenaces, injúries o calúmnies
- L'explotació, que inclou la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució
- L'assetjament escolar, l'assetjament sexual
- El ciberassetjament, la violència de gènere
- La mutilació genital
- El tràfic d'éssers humans amb qualsevol
- Finalitat, el matrimoni forçat,
- El matrimoni infantil i l'accés no sol·licitat a la pornografia
- L'extorsió sexual
- La difusió pública de dades privades
- La presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar

Per tal de tenir mecanismes que garanteixin la protecció d'infants i adolescents en la pràctica esportiva davant de situacions de violència, es crea aquesta guia breu de la Política de protecció a la infància i l'adolescència del Consell Esportiu, la qual s'aplicarà a qualsevol activitat que organitzi el Consell Esportiu i no depengui d'un tercer.

MAPATGE DE RISCOS I MESURES DE PROTECCIÓ

A continuació es presenten resumides les mesures de prevenció relacionades amb les accions, espais o situacions que poden generar una situació de risc:

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
Ús de dades personals 	Usar inadequadament les dades d'un infant o adolescent. Donar les dades o fer-les públiques.	Complir amb la llei de protecció de dades per tal de garantir la confidencialitat.
Ferides, malalties i convalsència 	Vulnerabilitat en quedar-se a soles un nen, una nena o un/a adolescent que hagi de fer repòs o que hagi de rebre atenció mèdica o sanitària per la cura d'alguna ferida o per malaltia.	<ul style="list-style-type: none">• No s'han de tancar les sales per dins.• En cas que s'hagi de fer repòs, s'hauran de fer torns, sempre que sigui possible, amb altres nens, nenes o adolescents o amb dues o més persones adultes de referència.• En cas de que un infant es faci una ferida, aquest haurà de ser acompanyat per l'adult que cura i un altre infant.
Recollida dels infants i adolescents després de l'activitat esportiva 	Risc de que marxin sols del centre o amb persones no autoritzades	Disposar d'un document d'autorització per a que infants i adolescents marxin sols a casa o siguin recollits per les persones que defineixi la família. Per a que la persona participant pugui marxar sola a casa, caldrà que tingui com a mínim 8 anys (3r de primària). No deixar mai cap infant en mans de persones no autoritzades. La persona dinamitzadora no marxarà fins que tots els infants i adolescents siguin recollits.

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
<p>Ús del telèfon</p> 	<p>Fer un mal ús del telèfon i que s'utilitzi per parlar de temes que van més enllà dels relacionats amb l'activitat.</p>	<p>Per part dels infants i adolescents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Durant el desenvolupament de les activitats, els infants no podran fer ús del telèfon mòbil. • En cas que es produeixi una situació d'emergència, els infants, podran utilitzar el telèfon mòbil per comunicar-se amb la família. <p>Per part de l'equip dinamitzador:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'equip dinamitzador només utilitzarà el telèfon durant les activitats en les següents situacions: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Passar llista d'assistència ◦ Fer fotografies de l'activitat tenint en compte les famílies que han autoritzat en el moment de fer la inscripció, els drets d'imatge. ◦ Per posar música ◦ En cas d'accident • No es podrà emmagatzemar cap dada personal dels infants en els telèfons personals de l'equip dinamitzador. • El contacte telefònic ha d'estar pactat prèviament i s'ha d'utilitzar per a temes de l'activitat i del grup. <p>Propiciar les comunicacions grupals per sobre de les bilaterals.</p>
<p>Agents que intervenen durant el desenvolupament de l'activitat</p> 	<p>Interacció entre els diferents agents i responsabilitats de l'entitat, degut a la diversitat d'oferta i tipologia d'activitats.</p>	<p>La persona que coordini el projecte, serà coneixedora de tot servei contractat i informará de l'existència de la Política i els protocols pertinents. També serà coneixedora de l'horari d'arribada i sortida, del lloc i n'informará a la persona dinamitzadora que estigui en aquell moment a l'activitat per a que estigui alerta i es limiti a fer les seves tasques.</p> <p>Qualsevol persona que faci de voluntària a una activitat del Consell Esportiu, estarà registrada, tindrà un contracta de voluntariat, serà formada entre d'altres coses de la Política de Protecció a la infància. Cada cop que desenvolupi un voluntariat, se li informará de les tasques a desenvolupar i de dia i lloc.</p> <p>La persona que coordini el projecte, serà coneixedora de la persona responsable del grup i de qualsevol substitució que es dugui a terme.</p> <p>Qualsevol treballador/a de l'entitat que tingui contacte directe amb infants i adolescents, haurà d'haver entregat a recursos humans de l'entitat, el certificat negatiu d'antecedents de delictes sexuals.</p> <p>Tot el personal coneixerà la Política de protecció de l'entitat i les mesures de prevenció de situacions de risc que s'actualitzaran anualment.</p>

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
<p>Vestidors, dutxes i lavabos</p> 	<p>Són espais on pot existir un risc aprofitant la intimitat per a acostaments inadequats o coerció de fer algunes actuacions, ja sigui per part d'una figura de referència (monitor/a, entrenador/a...), pel grup d'iguals o per persones externes a l'entitat. També és un lloc on es poden produir burles pel físic, bromes i existeix la possibilitat de fer fotos o vídeos.</p>	<p>En cas d'haver-hi nens i nenes, disposar de vestuaris i lavabos separats per gèneres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • No s'ha de tancar amb baldó. • Trucar a la porta. • Avisar verbalment. • Respectar el temps que se'ls hi ha donat. • Sempre hi ha d'haver un mínim de 2 persones dirigents. • El personal dirigent ha de tenir vestidors propis, separats dels esportistes. <p>Queda prohibit fer ús del telèfon mòbil per fer fotografies o vídeos.</p>
<p>Fotografies, vídeos, xarxes socials</p> 	<p>Utilitzar de forma inadequada les xarxes socials: difusió de vídeos i imatges sense permís, possibilitat d'amistat compartint informació de la vida privada.</p>	<p>Els infants i adolescents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • No es podran utilitzar els telèfons mòbils durant les activitats. • En espais on hi hagi canvi de roba, com vestuaris, habitacions... no es podran enregistrar fotografies ni vídeos. <p>L'equip dinamitzador:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies que realitza l'equip dinamitzador, s'emmagatzemaran a les carpetes compartides del Consell Esportiu i es podran publicar a les xarxes socials i pàgina web de l'entitat sempre que es disposi de l'autorització de les famílies. • L'equip dinamitzador, sota cap concepte, publicarà imatges de l'activitat i infants, en els seus comptes personals de xarxes socials. Quan es publiquen imatges a la xarxa des d'un compte personal, la responsabilitat és de cada individu. • Evitar posar els noms i cognoms d'infants i joves menors així com vigilar que altres persones puguin identificar els llocs on estan per mantenir la seva privacitat i seguretat.

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
<p>Desplaçaments en autobús o a peu</p> 	<p>Esportistes allunyats del context habitual: espai, agents que intervenen, entorn...</p>	<p>Autorització: Es disposa d'un model d'autorització que qualsevol infant o adolescent haurà de retornar signat per la família o tutor/a legal, abans d'un desplaçament.</p> <p>Planificació del desplaçament: S'establirà una planificació detallada del desplaçament. Es designarà una persona coordinadora del desplaçament, que tindrà la funció de supervisar tot el procés i en cas que sigui necessari, serà qui establirà la comunicació amb les famílies o tutors/es legals. Tot l'equip dinamitzador implicat participarà en el recompte de participants, que es realitzarà com a mínim a la sortida i a l'arribada.</p> <p>Seguretat durant el desplaçament: Es recomana que els infants i joves vagin identificats de la mateixa manera. Es proporcionarà als infants informació clara sobre el comportament adequat durant el desplaçament i la normativa a seguir. L'equip dinamitzador es situarà de manera estratègica al llarg de tot el grup, tenint d'aquesta manera, control de tots i totes les participants. En cap cas estarà permès el desplaçament de participants amb vehicle privat o desplaçaments individualitzats.</p> <p>Seguretat a l'arribada La persona coordinadora del desplaçament no marxarà fins que tots els infants i adolescents siguin recollits.</p>

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
<p>Absències</p> 	<p>Una falta injustificada pot ser deguda a molts factors, cal conèixer el motiu per la seguretat de l'infant o adolescent.</p>	<p>Comunicació de la falta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les famílies o tutors/es legals de l'esportista, hauran de comunicar a les persones responsables de l'activitat qualsevol falta prevista amb la major antelació possible. • En cas de falta no prevista, les famílies o els tutors/es legals hauran de notificar la falta tan aviat com sigui possible, preferiblement abans de l'inici de l'activitat, en cas de no ser possible, la comunicació es farà a posterior de l'activitat. <p>Control d'assistència:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'equip dinamitzador de l'activitat portarà un registre detallat de l'assistència a cadascuna de les sessions o activitats. • La persona que coordina l'activitat, tindrà accés al document d'assistència amb les dades de tots els i les participants. • En cas d'absència, es podrà comptabilitzar com a absència justificada o absència injustificada. <p>Procediments en cas d'absència injustificada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S'entén per absència injustificada la falta de l'esportista de l'activitat sense el coneixement de cap de les persones responsables de l'activitat. • En cas d'absència sense justificar, la persona dinamitzadora de l'activitat es posarà en contacte amb la família per informar-ne. <p>Procediments en cas d'absència justificada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S'entén per absència justificada la falta de l'esportista prèviament comunicada. • Únicament podran comunicar l'absència a l'activitat les famílies, els equips docents o els tutors/es legals d'infants o adolescents. • La comunicació de l'absència es podrà fer via telefònica o via correu electrònic a la persona coordinadora de l'activitat. <p>Seguretat d'infants i adolescents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En tot moment, es prioritzarà la seguretat i el benestar d'infants i adolescents. Si hi ha preocupacions sobre el seu benestar a causa de la seva absència, es seguiran els procediments establerts per la política de protecció a la infància, que poden incloure la comunicació amb les autoritats competents. <p>Confidencialitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tota la informació relacionada amb les absències d'infants i adolescents a les activitats s'han de tractar amb la màxima confidencialitat possible i només s'ha de compartir amb el personal directament implicat en la gestió de l'activitat.

ACCIÓ / ESPAI / SITUACIÓ	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
<p>Pernoctació</p> 	<p>Moment d'intimitat i fosc que es pot donar en espais tancats.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cada infant ha de tenir el seu espai per dormir. • Es realitzarà una trobada prèvia a la pernoctació, amb tot el grup, per informar de les normes, canals de comunicació d'incidències, etc. • En cap cas han de compartir habitació una persona adulta i un nen, una nena o un/a adolescent. • Es controlaran les visites a les habitacions per part de les persones adultes de referència (educadors, entrenadores...). • Si es fan rondes de vigilància nocturnes, s'intentarà que les facin dues persones i es deixarà sempre oberta la porta de les habitacions si s'hi accedeix. • Es crearan torns rotatius de monitoratge per fer la vigilància dels espais de pernoctació. • Cal que els nens, nenes i adolescents tinguin clar on i a qui acudir si tenen cap problema en qualsevol moment, tant durant la nit com durant el dia en temps de descans.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

DETECCIÓ

CANALS DE COMUNICACIÓ - Què faig si tinc sospites o coneixement de que s'està produint una violència?

El canal que posem a disposició de tot participant o familiar és el **CANAL ÈTIC** disponible a la pàgina web. Aquesta és la via preferent per realitzar comunicacions relatives a accions o omissions que puguin constituir una infracció o incompliment de la legislació vigent i la normativa interna del CE Pla Estany.

El canal també permet la realització de consultes, és a dir, aclariments o interpretacions sobre la normativa aplicable.

Aquest canal ètic garanteix la confidencialitat i permet l'anonimat de les comunicacions que s'hi efectuin.

El trobaràs a la web del Consell:

www.ceplaestany.cat >El Consell > Igualtat i protecció> Canal Ètic

INTERVENCIÓ

COMISSIÓ DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIES

Per tal de garantir els drets de totes les persones vinculades amb la organització, es crea una comissió de prevenció de violències. Serà responsable d'establir i assegurar que es compleixin les mesures de prevenció així com de vetllar perquè els casos es gestionin correctament, seguint les previsions legals existents.

La Comissió de prevenció de violències estarà formada per:

Persona delegada de la política de protecció de l'entitat	Núria Díaz - 639 27 50 84
Direcció de l'entitat	Xavier Batchellí - 618 12 16 68
Presidència de l'entitat	Jordi Tarridas
Responsable de recursos humans	Marc Lladó

AGENTS QUE INTERVENEN

Persona que detecta la situació:

Qualsevol persona que identifica una situació de vulnerabilitat, de conflicte entre iguals o de risc, inclosos la violència i el maltractament, o que té sospites que s'estigui produint una d'aquestes situacions. Aquesta pot ser la presumpta víctima, la famílies del NNA, personal de l'organització, altres NNA, persones alienes a l'organització.

Tota persona adulta té l'obligació de posar en coneixement aquestes situacions i si la persona té qualsevol tipus de vinculació amb el Consell Esportiu del Pla de l'Estany, llavors s'hi afegeix l'obligació professional. Els passos descrits en l'actuació estan dirigits a qualsevol professional en el marc de les activitats del Consell Esportiu del Pla de l'Estany i de les entitats col·laboradores.

Persona que causa la situació de risc:

Pot ser una persona amb vinculació professional a l'entitat, altres nens, nenes o adolescents o persones alienes a l'entitat.

Delegat o delegada de Protecció:

Aquesta figura, descrita en la Política de Protecció de la Infància, té un paper fonamental en totes les actuacions. Per la seva formació especial en protecció de la infància i els seus coneixements professionals en la gestió de les situacions de vulnerabilitat i de risc, inclosos la violència i el maltractament, el Delegat o la Delegada de Protecció ha de ser contactat com més aviat millor, ja que pot proporcionar orientacions sobre el procés de comunicació. En les situacions de conflicte entre iguals, el seu paper pot ser de suport a la figura adulta de referència (l'entrenador, l'educadora, els seus responsables...) i pot oferir claus per a la mediació i la resolució de conflictes.

Víctima:

Persona que pateix l'agressió.

Comissió de prevenció de violències:

Comissió que vetlla per garantir la implementació, el seguiment i l'adaptació de la política i el codi de conducta a l'entitat

La persona que escolta una declaració, no ha d'interrogar, simplement ha de recollir els fets, escoltar, per posteriorment fer arribar la informació a la persona delegada de protecció.

ACTUACIÓ

